

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Jose Sarasua Gorrochategui

*Eibar, Gipuzkoa
(1923-2019)*

Aurkibidea

Biografia

Eibartar peto-petoa. Giro berezia zuen herri txiki industrialak bertatik bertara ezagutu zuen. Garai hartan zabaldua zegoen musikarako zaletasuna gaztetatik izan zuen Josék. Kale giroan zein Parrokiako koruan zaletasun hau sendotzen joan zen. Gerra Zibileko urte gogorrek gertutik ezagutu zituen. Aitari jarraituz Valencia-ra joan zen eta bertan lanean hasi zen bereziki gerrarako gertatutako lantegian. Gerra ostean Eibarko berreraikitze lanak zuzenean bizi izan zituen eta berak ezagutzen zuen nortasun handiko herri txikia zeharo aldatu zen, boom industrialak ekarri zituen aldaketak zirela medio.

Zintak

AB-169

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar - Sangroniz, Mikel - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data:** 1999-11-25
- **Iraupena:** 93 min
- **Euskarria:** Hi8
- **Kodifikatzailea:** Gisasola, Jaione

AB-190

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data:** 2000-03-02
- **Iraupena:** 84 min
- **Euskarria:** Hi8
- **Kodifikatzailea:** Gisasola, Jaione

AB-197

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Sarasua Aranberri, Asier
- **Data:** 2000-04-04
- **Iraupena:** 93 min
- **Euskarria:** Hi8
- **Kodifikatzailea:** Gaston Balerdi, Izaskun

AB-604

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan

- **Elkarrizketatzailea(k)**: Sangroniz, Mikel
- **Data**: 2000-03-02
- **Iraupena**: -
- **Euskarria**: Audio Analog

AB-644

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Irratia, Euskadi
- **Data**:
- **Iraupena**: -
- **Euskarria**: Audio Analog

AB-645

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Irratia, Euskadi
- **Data**:
- **Iraupena**: -
- **Euskarria**: Audio Analog

Pasarteak

1. Eskean egiteko abesten zen kanta

- **Erref**: AB-169/002
- **Iraupena**: 0:00:11. **Hasi**: 00:00:26. **Bukatu**: 00:00:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Gabon kantak

Laburpena:

<p>Eskean egiteko abesten zen kanta: "Gabon-gabonete".</p>

Transkripzioa

Gabon Gabonete
errez errezete
Jesus jaio da ta
jo daigun krixkete.

2. Aratusteetako konparsa batek abestutako kanta

- **Erref**: AB-169/008
- **Iraupena**: 0:00:19. **Hasi**: 00:05:58. **Bukatu**: 00:06:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:

<p>Aratusteetako konpartsa batek abestu zuen kanta. "Ardurabakuen Aeroplanua" abestiaren pasarte bat abesten dute (abiadoreen konpartsakoa).</p>

Transkripzioa

"Anjel Markano jauna
Degu pilotua,
Gazte-gaztetatikan
Estudiatua;
Harek hartzen duanian
Martxa diretua
Laster izango gera
Amerikatuak."

3. Aratusteetako konparsa batek abestutako kanta

- **Erref:** AB-169/010
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 00:06:56. **Bukatu:** 00:07:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:

<p>Aratusteetako konpartsa batek abestutako kanta. "Ardurabakuen Aeroplanua" kantua pasarte bat abesten dute (Benito Regil hizpide duena).</p>

Transkripzioa

Benito Rejil jauna,
Gizona justua,
oserbariotzeko
dago nonbratua,
Austin Etxeberria
Mekanikakua,
Serafin Esnaola
Koziñarakua.

-Asun: Luego repetidu eitten da gero.

Serafin Es...Hau bi bider esaten da.

-A, azkena errepikau.

-Jose: Bai azkena errepikau.

-Eta zuek kantatzen zenduezen honek? Ero, ero zuen aurrekuak...

-J: Ez, gure aurrekuak.

-A: Bai, baina guk entzunda, gure aitxari ta entzunda. Bai, gu zuek baino gaztiauak giñanian, horrek gure aitxak eta danak kantatzen zitxuen horrek kantuok Eibar guztian kalietan.

4. Eibarko herria goraipatzen duen abestia

- **Erref:** AB-169/012
- **Iraupena:** 0:03:57. **Hasi:** 00:10:05. **Bukatu:** 00:14:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:

<p>Eibarko herria goraiatzten duen abestia: "Ven y verás".</p>

Transkripzioa

"Eibar esta situado a dos palmos de la carretera
San Sebastian por Elgoibar y Bilbao por Ermua.
Es una villa industrial, comercial y mercantil
tiene vía con su túnel y mucha Guardia Civil. (bis)

Venid, venid y verán, venid, venid, venid y verán, Eibar, es un pequeño, es
un pequeño, es un pequeño pueblo industrial!

Hay Banda Municipal y también tanbolintxeros
el carrito para la basura y "Oxabia" de barrendero
Y en la plaza del Mercado por la mañana temprano
la popular "Maria Ondarru" para vender el pescado. (bis)

Venid, venid....

La Calle Elgeta-kale, camino para el cementerio
donde se construyen casas de dos pisos y medio.
La Calle de Barrenkale, otro punto principal,
donde no puede pasarse la gente sin resbalar. (bis)

Venid, venid.....

La Calle Bilbao la Vieja, otro punto muy comentado,
donde el Gobierno alemán ha puesto su consulado.
La Calle de Ardanza, otro punto principal,
para todas las personas que se quieren suicidar. (bis)

Venid, venid...."

5. Eibartar batek asmatutako kanta

- **Erref:** AB-169/014
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 00:16:28. **Bukatu:** 00:17:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:

<p>Eibartar batek asmatutako kanta bat.</p>

6. Euskaraz egindako abanera

- **Erref:** AB-169/015
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:17:50. **Bukatu:** 00:19:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:

<p>"Ezkondu eta alargun geratu nintzan" izenburua daraman abanera.</p>

Transkripzioa

-Asun: "Agur ein ta banoa ni" hau be abaneria, Eibarkoa.
Agur ein ta banua ni
Zuk nahi badezu etorri
Amoriozko begi ederrak
Erakustera alkarri.
Gaur hamarretan soltera nintzan
Hamabietan senartu
Ordubi santu goizekoetan
Gelditu nintzan alargun. (bis)

7. Arraindegia kalea zelakoa zen

- **Erref:** AB-169/017
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:21:58. **Bukatu:** 00:22:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa

Laburpena:

Antzinako Eibar. Arraindegia kalea zelakoa zen azaltzen du Asunek.

8. Arraindegia kalea, ingurua zelakoa zen

- **Erref:** AB-169/019
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:23:48. **Bukatu:** 00:25:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa

Laburpena:

Antzinako Eibar. Arraindegia kalea; Birjiñapea zelakoa zen.

9. Eibar gerra sasoian. Lehenengo bonbardaketa

- **Erref:** AB-169/021
- **Iraupena:** 0:00:48. **Hasi:** 00:30:15. **Bukatu:** 00:31:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

Laburpena:

Eibar gerra sasoian. Lehenengo bonbardaketa. Elizako kanpaiak jotzen hasi eta O'Donell kalean zegoen refugiora joan ziren Asun eta etxeokak. Hildakoak izan ziren bonbardaketa hartan.

10. Arraindegi kalea, Eibarko kale ezaguna

- **Erref:** AB-169/022
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:31:03. **Bukatu:** 00:32:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekak eta uretako jolasak

Laburpena:

Arraindegi kalea, Eibarko kale ezaguna nolakoa zen azaltzen du Asunek. Umeak errekan bainatzen ziren.

11. Umetan erre kara joaten ziren bainatzera; Alfako igerilekua

- **Erref:** AB-169/023
- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:32:59. **Bukatu:** 00:34:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debararreneko lantegiak

Laburpena:

José Sarasua eta lagunak Maltzagara joaten ziren igerian egitera. Txontatik gora, Ferrolen (horrela esaten zioten menditik zetorren errekatxo bati) beste kunbo bat egiten zen. Matxarian ere igerilekua egon zen, presa eta guzti umeak igerian egiteko. Dena dela igerileku ederrena, gerra ostean Alfan egindakoa izan zen.

12. "Ez dizut irikiko" kanta

- **Erref:** AB-169/025
- **Iraupena:** 0:03:15. **Hasi:** 00:34:37. **Bukatu:** 00:37:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:

<p>"Ez dizut irikiko" kanta.</p>

Transkripzioa

Ez dizut irikiko gau illunian aterik,
barrengiak ez daki kanpokuaren berririk,
zatoz eguna argitzen danian,
egongo gera elkarrekin. (bis)

Lau, lau ta lau giñan hasi,
gehien zanak irabazi,
galtzaillio hobe gendu
hobeto ikasi. (bis)

Zatoz Debara, zatoz Debara,
ikusi dezagun bandera,
Bilbo horretatik ekarri degu
erregalua ederra,
txikia izan arren ezalaikela amila
ez diok ikututzen arraunakin killa. (bis)

13. "Arragueta kalia" kanta ezaguna

- **Erref:** AB-169/029
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 00:44:50. **Bukatu:** 00:47:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kanta » Bestelako kanta

Laburpena:

"Arragueta kalia" kanta ezaguna.

Transkripzioa

Arragueta kalia
Merianda haundia
bost atsoren artian
sei azunbre ia,
Jarri ziradenian
Mozkortuta ia
Alkarri erakusten, maitia
Tutulu mendia.

Batak beltza zuala
Bestiak txurix
Jarritako tokian
Egin zuten txia.
Harek formatu zuen
Egoko ibaia
Atzeruzka jausita, maitia
Itto ziran ia.

14. "Hiru gizon ilustre" kanta

- **Erref:** AB-169/031
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:48:00. **Bukatu:** 00:50:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kanta » Bestelako kanta

Laburpena:

"Hiru gizon ilustre" kanta ezaguna.

Transkripzioa

Hiru gizon ilustre iturri bidetik
Mozkor-mozkor eginda Elgeta kaletik,
Aulestik heltzen zion Loperi lepotik
Ez muzturrez aurrera ez eroriagatik.

La esposa decía egin gaitikan:
-No le puedo sacarle Tocayonetikan.
Porque le gusta mucho napar beltzetikan
No le gustará tanto Urkusuko urikan.

Urkusuko iturrixak baleki berbetan

Zerbaitt esango leuke astelehen goizetan. (bis)
-Politxa kantua.

15. Eibartarrak gerran ihesi irten zireneko abestia

- **Erref:** AB-169/036
- **Iraupena:** 0:00:34. **Hasi:** 00:57:16. **Bukatu:** 00:57:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak » Bestelako katak

Laburpena:

<p>Gerra sasoiko abesti bat: "Gerrako gure ibillerak" kantaren pasarte bat abesten dute. </p>

Transkripzioa

Eibar aldetik urten genduan
antxixiketan Deustora,
Deustotikan estu ta larri
joan giñan Cabezónera
Cabezóndik Borinesera
Borinestik Navara,
Navatik Avilesera ta
gero danok barrura.

16. "Bart arratsian" kanta

- **Erref:** AB-169/044
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 01:01:57. **Bukatu:** 01:03:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak » Bestelako katak

Laburpena:

<p>"Bart arratsian" kanta.</p>

Transkripzioa

Bart arratsian tabernatikan
Berandu xamar juanda
Neure andria hasarre zeguan
Neuri atzia emanda.
Konprenituko dezute, noski
Hainbesterañok ez zala,
Bakar-bakarrik lo egin nuen,
Beste ohera juanda!

Goizeko laurak ingurua zan
Oso tenploso nenguan,
Neure andriak galdetu zidan
Aber orduan nahi nuan.
Errespuesta eman nion nik,
Tokatzen zaidan moduan:

-Nere pisuak behia jo du ta,
Lehen eman bihar zenduan!

17. Meza nagusia latinez; elizako korua

- **Erref:** AB-169/046
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 01:06:06. **Bukatu:** 01:08:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Beste batzuk

Laburpena:

Meza nagusia goizeko 10:00etan izaten zen, latinez. Gutxienez 3 abade egoten ziren. Josék elizako koruan abesten zuen. Elizako koruko zuzendaria. Tenore lehenengoen artean: Jose Mari Eguren; Asporosa; Arriola; Iraolagoitia; Martiniano Larrañaga; José Sarasua.

18. Aratusteetako konparsak; lagun-taldeak jai giroan

- **Erref:** AB-169/049
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 01:10:58. **Bukatu:** 01:13:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa

Laburpena:

Aratusteetako konpartsak. Lagun-taldeak ohitura konparsaren batean parte hartzea izaten zen. Gazteen artean kanturako zaletasun handia. Jai bezperan ere lagun-talde guztiak jai giroan ibiltzen ziren.

19. Larunbat arratsaldetan jai giro handia kalean

- **Erref:** AB-169/051
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 01:14:23. **Bukatu:** 01:16:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa

Laburpena:

<p>Eibarren abesteko zaletasun handia egon da beti. Larunbatetan lan egiten zen eta arratsaldeko 17:30etan makinak geratu eta jendea Arraindegi kalera joaten zen, bainuetxera. Salgadoneko tabernan afari-merienda egiteko ohitura handia. Inguruko etxeetatik gitarra batzuk jaitsi eta kale osoan izugarritzko jai giroa egoten zela gogoratzen du Asunek.</p>

20. Badet tabernara jende ospetsua joaten zen

- **Erref:** AB-169/052
- **Iraupena:** 0:02:11. **Hasi:** 01:16:08. **Bukatu:** 01:18:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Badet taberna. Asun Angeraren aita, tenore zoragarria zen. Asunek gogoan du Badetesanetik aitari deiadarka zelan egiten zioten. Jende oso ezaguna etortzen zen Badetesanera (pilotariak, Athletic-eko jokalaria, Sota eta Aznar untzigileak...).

21. Gerra sasoian Valenciara, arma-fabrikara lanera

- **Erref:** AB-169/054
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 01:19:49. **Bukatu:** 01:22:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:

José gerra garaian Valenciara joan zen. Eskola pixkat hartu bertan (lima erabiltzen ikasi) eta lanera. Zer jaten zuten kontatzen du.

22. Gerrako pasadizoa: hegazkinen zarata eta bonbardaketak

- **Erref:** AB-169/056
- **Iraupena:** 0:01:59. **Hasi:** 01:23:03. **Bukatu:** 01:25:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:

<p>Gerrako pasadizo bat kontatzen du Josek. Alemanen hegazkinen zarata eta bonbardaketak Valentzian ere bizi izan zituen.</p>

23. Gerra sasoian Armeria Eskolako mutilak Valenciako arma-fabrikara eraman zituzten

- **Erref:** AB-169/057
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 01:25:02. **Bukatu:** 01:26:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Valenciako arma-fabrika langile gehienak eibartarrak ziren. Armeria Eskolatik mutil ugari eraman zituzten. Metraileta modelu berria egitea lortu zuteneko kontakizunak. Arma-lantegiko zuzendaria, Galarraga eibartarra.

24. Gerra sasoian Eibarko lantegietako makinak Deustora; Errusiara exiliora

- **Erref:** AB-169/058
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 01:26:53. **Bukatu:** 01:28:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

<p>Gerra garaian Eibarko lantegietako makinak Deustora eraman ziren. Umeak exiliora (Errusiara) eramango zituzten itsasontzietara sartzeko Armeria eskolan hilara handiak egoten zirela kontatzen du Josek.</p>

25. Gerra hasi zenean ihes

- **Erref:** AB-190/004
- **Iraupena:** 0:03:00. **Hasi:** 00:15:39. **Bukatu:** 00:18:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Gerra hasi zenean ihesi irten ziren; Asunek etxea utzi behar izan zuen eta Josek Bilbora, Santanderrera eta gero Frantziara ihes egin zuela gogoratzen du. Itsasontzian egindako bidaiari bizi izandakoa kontatzen du. Valentziara joan zen azkenean gurasoengana.

26. Eibarko bonbardaketa

- **Erref:** AB-190/005
- **Iraupena:** 0:04:30. **Hasi:** 00:18:39. **Bukatu:** 00:23:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

<p>Gerra hasi zenean Asun oraindik Eibarren zegoen. Eibarko lehenengo bonbardaketako kanpaiak entzun zituztenean, ama eta anai-arrebak O’Donnell kaleko babeslekuan gorde ziren. Bonba gertu bota zuten eta beraiekin zeuden ama-alaba batzuk hil ziren. Getxora ihes egin zuten eta gero Matienara aldatu ziren. Soldaduekin bizi izandako anekdotak kontatzen ditu Asunek.</p>

27. Valentzian ikasi eta lan

- **Erref:** AB-190/008
- **Iraupena:** 0:05:51. **Hasi:** 00:33:49. **Bukatu:** 00:39:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Bi urte egon zen Jose Valentzian. Aita bertan lanean zegoen eta esku lana behar zenez hamalau urterekin lanean hasi zen ikastaro txiki bat egin ondoren. Oroitzapen ona du Valentzian egon zen garaikoa. Laranjak, tomatea, kafea eta batzuetan ogia jaten zituztela gogoratzen du. Bertan bizi izandako anekdotak eta oroitzapenak kontatzen ditu.

28. Eibarrera itzulera

- **Erref:** AB-190/012
- **Iraupena:** 0:07:24. **Hasi:** 00:45:55. **Bukatu:** 00:53:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:

Eibarrera itzuli zirenean Joseren etxea beste batzuek artua zuten eta senide batzuen etxera joan behar izan ziren. Eibarrerako bidaia nolakoa izan zen kontatzen du Josek. Iritsi bezain laster aita eta osaba kartzelan sartu zituzten. Kuartelera ere joan behar izaten zuten egunero presentatzera kartzelatik edo kontzentrazio esparrutik etorritakoak.

29. Eibar berreraikitzen

- **Erref:** AB-190/014
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:56:24. **Bukatu:** 00:58:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:

Gerra bukatu eta Eibar suntsituta zegoen. Presoak egon ziren La Salle eskola dagoen tokian. Etxeak egiten egoten ziren eta desekonbroa ere egin zuten Ipurua futbol zelaia dagoen tokian.

30. Eibar lehen eta orain

- **Erref:** AB-190/015
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:58:00. **Bukatu:** 00:59:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

Laburpena:

Eibar garai baten herri txikiagoa izanik lasaiagoa eta bestelako giroa izaten zela azpimarratzen dute Jose eta Asunek. Kanean jolasean ibiltzen ziren eta zinemara joateko ohitura handia izaten zuten.

31. Bizimodu aldaketa

- **Erref:** AB-190/017
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 01:01:28. **Bukatu:** 01:02:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Gerraostean hasieran bizimodua ez zen asko aldatu, goseteaz gain bizimodua antzera mantendu zen. Hala ere, gerra egun batetik bestera eztanda egin zuenez aldaketa bat batekoa izan zela azaltzen dute Jose eta Asunek.

32. Gerraostean urte txarrenak

- **Erref:** AB-190/019
- **Iraupena:** 0:05:19. **Hasi:** 01:07:09. **Bukatu:** 01:12:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

<p>Gerra bukatu zenean bizi izandako gose eta momentu txarrak gogoratzen dituzte. Gerra bukatu arren normaltasunera itzultzeko urte gehiago pasa behar izan ziren. Asun jateko lapurretak eta fabrika martxan jartzeko Jose makinaren bila ibili behar izan ziren. Gosea zutenez edozer jaten zutela azaltzen dute.</p>

33. Orduko Bidebarrieta kalea

- **Erref:** AB-197/003
- **Iraupena:** 0:03:16. **Hasi:** 00:04:30. **Bukatu:** 00:07:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Bidebarrieta kalean Laspiur eta J.J. Sarasketa lantegiak zeuden eta, garai hartan, erreka bistan zegoela kontatzen dute. Kotxerik ez eta, trapuekin egindako edo gomazko baloiekin, futboleko jolasten egoten ziren kaminoan. Labaderotik irteten zen ura lantegietako makinak mugiarazteko erabiltzen zutela kontatzen dute. Egurrezkoak izaten ziren ardatz haiek erre egiten ziren sarritan; "txorixa erre dok" zergatik esaten zen argitzen dute.

34. Maria Marinen kioskoa

- **Erref:** AB-197/006
- **Iraupena:** 0:02:39. **Hasi:** 00:11:01. **Bukatu:** 00:13:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

"Maria Marin" kioskoa zegoen Alhondiga aurrean. Eleberri eta aldizkariak alokatu egiten ziren edo, lagunen artean trukatu egiten zituztela kontatzen dute. Umetako jolasak.

35. Edozer gauzak balio zuen jolaserako

- **Erref:** AB-197/007
- **Iraupena:** 0:03:22. **Hasi:** 00:13:40. **Bukatu:** 00:17:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Kanika jolasa: araei buruzko azalpenak. Pospolo kaxekin, "Txirikila eta palua"-n, pelikula zatiekin... edozer gauza erabiltzen zuten jolasteko. Gaur egungo umeekin alderatuta, desberdinak zirela diote.

36. Salon Teatro eta Hotel Arraten gertatutako ezbeharrak

- **Erref:** AB-197/010
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:19:29. **Bukatu:** 00:21:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:

Arrate hotela eraikitzen ari zirela behera etorri zen (1968-10-12). Jai eguna zen zorionez eta ez zen heriotzarik gertatu. Untzagan zegoen Salon Teatro-ari ere teilatua erori zitzaiola kontatzen dute.

37. Tunika eta txapela

- **Erref:** AB-197/011
- **Iraupena:** 0:03:20. **Hasi:** 00:21:05. **Bukatu:** 00:24:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

Laburpena:

Umetan "tunika" erabiltzen zutela kontatzen dute. Txapela ere ohikoa zen. Txapelik ez zuenari "txuloa" esaten zioten. San Juanak edo Aste Santua bezalako jai egun handiak arropa berriak estreinatzeko izaten ziren. Jostundegian egiten ziren arropak. Astigarraga jostundegia dakarte gogora.

38. Dantzaldiak

- **Erref:** AB-197/012
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:24:25. **Bukatu:** 00:25:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Aisia » Kultura » Dantza
- Aisia » Jai-giroa

Laburpena:

<p>San Juan jaietan orkestra eta dultzaineroan egoten ziren. "Rialto" dantzarako areto bat zen. Goiko solairuan kasinoa zegoen. Jimeno zeritzon dantzari ezagun bati buruzko aipamena; egun bat baino gehiagoz egon omen zen behin dantzan.</p>

39. Astelenako dantzaldiak eta Badet-eko kantaldiak

- **Erref:** AB-197/014
- **Iraupena:** 0:03:07. **Hasi:** 00:26:30. **Bukatu:** 00:29:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Igande gauetan dantzaldia egoten zen Astelena pilotalekuan baina beti azken piezarako iristen zirela kontatzen du Josek. Badet tabernari buruzko aipamena; bertako Faustinak inguratutako guztiak kantuan jartzen zituela diote.

40. Gerraosteko pilotari ezagunak

- **Erref:** AB-197/017
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:32:56. **Bukatu:** 00:34:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:

Gerraosteko hainbat pilotari ezagun aipatzen dituzte. Nahiz eta beste herri batzuetakoak izan, pilotari asko Eibarren bizi zirela kontatzen dute.

41. II. Errepublikaren aldarrikapena Eibarren

- **Erref:** AB-197/020
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:36:14. **Bukatu:** 00:38:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurrea » 1931-1936: II. Errepublika

Laburpena:

II. Errepublikaren aldarrikapenaren egunean Untzaga plazan zegoen Gonzalo. Apirilak 12ko hauteskundeetako giroa eta aldarrikapenaren eguneko gertakariak ditu hizpide.

42. Giro politiko lasaia

- **Erref:** AB-197/021
- **Iraupena:** 0:01:48. **Hasi:** 00:38:12. **Bukatu:** 00:40:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak

Laburpena:

Sozialistak ziren gehiengoa Eibarren. Karlistek ere bazuten ordezkaritza, "Círculo Carlista" zeritzon eta eliza aurrean kokatzen zen. Klase sozial nahiz alderdi politiko desberdinetako jendea aisialdian elkarrekin ibiltzen zela daukate gogoan.

43. Zubiatek Telleriari alkatetza

- **Erref:** AB-197/023
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 00:40:49. **Bukatu:** 00:42:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika
- Politika » Gerra aurea » 1931-1936: II. Errepublika

Laburpena:

Timoteo Zubiate zen Eibarko alkate II. Errepublikaren aldarrikapenaren unean; Alejandro Telleriak hartu zion erreleboa Errepublika garaian. Telleriarekin batera Errepublikaren alde jardun zuten hainbat pertsonen izenak aipatzen dituzte.

44. Emakume askorik ez politikan

- **Erref:** AB-197/024
- **Iraupena:** 0:00:33. **Hasi:** 00:42:28. **Bukatu:** 00:43:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Emakumeak politikan

Laburpena:

Nahiz eta manifestaldi batzuetan emakumezkoak ikusten ziren, orokorrean ez zuten kargu esanguratsurik izaten.

45. Errepublika osteko bizimodua

- **Erref:** AB-197/025
- **Iraupena:** 0:02:37. **Hasi:** 00:43:01. **Bukatu:** 00:45:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurea » 1931-1936: II. Errepublika

Laburpena:

Errepublikaren aldarrikapenak langileek eskatzen zituzten hainbat aldaketa gauzatzea ekarri zuen. Eguneroko bizimoduan ez zuten aldaketa handiegirik sumatu. Queipo de Llanok Eibar "muy ejemplar ciudad" deklaratu zueneko.

46. Eibartarren fama txarra

- **Erref:** AB-197/026
- **Iraupena:** 0:02:15. **Hasi:** 00:45:38. **Bukatu:** 00:47:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:

Eibartarrek ospe txarra zeukaten herritik kanpora. Eibarko sozialisten elizaren aurkako jarrerak ez zuen askorik laguntzen. Gai honen inguruko hainbat pasadizo kontatzen dituzte.

47. 1934ko altxamendua

- **Erref:** AB-197/027
- **Iraupena:** 0:02:01. **Hasi:** 00:47:53. **Bukatu:** 00:49:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurea » 1931-1936: II. Errepublika

Laburpena:

<p>1934ko urriko altxamenduaz dihardute. Kuarteletik 50 metrora bizi zirenez, tiro hotsak entzuten zituzten. Toribio Etxebarria altxamenduaren kontra zegoela uste duten arren, gertatutakoaren erantzule bera izan zela kontatzen dute.</p>

48. Eibarko sozialistek euskaraz egiten zuten

- **Erref:** AB-197/029
- **Iraupena:** 0:02:01. **Hasi:** 00:51:49. **Bukatu:** 00:53:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Politika » Jarrera politikoak » Sozialistak

Laburpena:

<p>Eibarko euskalkiaren inguruko aipamena. Eibarko sozialista gehienak euskaldunak ziren garai hartan; Toribio Etxebarriak, Benigno Baskaranek eta abarrek euskaraz egiten zuten euren artean.</p>

49. Arraten bonbak kargatzen

- **Erref:** AB-197/034
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 01:00:19. **Bukatu:** 01:02:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Gerra zibilean, Arraten egon zen hasieran Gonzalo bonbak kargatzen. Bolbora gorriarekin egin zituzten froga batzuen erruz zauritu eta ospitalean egon behar izan zuen. Anaiarentzat tabako paketea zeraman Josek ospitalera lehenengo bonbardaketa gertatu zen unean.

50. Armeria eskolako ikasle ohiak dekretuz deituak

- **Erref:** AB-197/037
- **Iraupena:** 0:00:43. **Hasi:** 01:05:31. **Bukatu:** 01:06:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:

<p>Gerra zibilak iraun zuen bitartean abiazioan egon zen Gonzalo. Armeria eskolako ikasle ohiak dekretu baten aginduz bertaratu behar izan zutela kontatzen du.</p>

51. Kanturako zaletasun handia Eibarren

- **Erref:** AB-197/043
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 01:11:53. **Bukatu:** 01:13:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

Kanturako zaletasun handia zegoen Eibarren. Kalez kale kantuan ibiltzea ere oso ohikoa zen. Donostiako orfeoian kantatzen zuen aita; trenez joaten zen astean behin.

52. "Casa del pueblo"-ko orfeoia

- **Erref:** AB-197/044
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 01:13:44. **Bukatu:** 01:15:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

"Casa del Pueblo"-ko orfeoian kantatzen zuen Gonzalok. Zuzendariari buruzko aipamena. Gizonezkoek osatzen zuten. Hala ere, bazeuden herrian emakumezkoak ziren hainbat abeslari ezagun.

53. Eibarko Orfeoia

- **Erref:** AB-197/046
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 01:17:32. **Bukatu:** 01:19:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

Eibarko Orfeoia. Partaide gehienak "Danba" kuadrillakoak zirela diote. Urtean behin, orfeoiaren eguna ospatzen zuten Elgetan. Juanito Gisasola musikari bikaina zela diote.

54. Marrazketa eskola

- **Erref:** AB-197/051
- **Iraupena:** 0:03:59. **Hasi:** 01:23:39. **Bukatu:** 01:27:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

Ez dute aitaren ofizioa jarraitu nahiz eta biek marrazketa eskolak hartu zituzten. Artamendi maisuarekin jardun zuen Gonzalok. Eskolatik irten eta oso ohikoa zen marrazketa klaseak hartzea. Zergatik laga zuen kontatzen du Josek.

55. Ahaide grabatzaileak

- **Erref:** AB-197/052
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 01:27:38. **Bukatu:** 01:30:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua

Laburpena:

Gonzalo eta Joserren aita, aitita eta beste senide batzuk grabadoreak izan ziren. Tornu-lanetan ere onenetarikoa izan zen euren aitita, Esteban Sarasua.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-11-15

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com